Autor Guste Santini
Petak, 22 Prosinac 2000 19:53

ZDENKO ADROVIĆ, DARINKO BAGO, STANKO BANIĆ, TOMISLAV BOLOTIN, MIRNA BRATULIĆ-REJKUBA, LJERKA CERC, ŽELJKO ČOVIĆ, MARIJAN DREMPETIĆ, DRAGUTIN DRK, AKE ENELL, VLADIMIR FERDELJI, ĐURO GAVRILOVIĆ, ANĐELKO HERJAVEC, TATJANA HOLJEVAC, SANDO IVANIŠEVIĆ, FRANJO LUKOVIĆ, DARKO MARINAC, IVICA PAVLOVIĆ, IVICA PIVAC, PETAR RADAKOVIĆ, GORAN RADMAN, DRAGUTIN ŠPILJAK, IVICA TODORIĆ, HRVOJE URLIĆ, STJEPAN VARGA, ANTE VLAHOVIĆ, ŽELIMIR VUKINA, anketirani menedžeri odgovarali su na četiri pitanja:
1. Kako ocjenjujete uvjete poslovanja vaše tvrtke (i gospodarstva u cjelini) u protekloj godini?
2. Kakva su vaša očekivanja u poslovnoj 2001. godini?
3. Što smatrate temeljnim zaprekama bržem razvoju hrvatskog gospodarstva?
4. Koje mjere za brži razvoj gospodarstva smatrate najprimjerenijim?

Dirigent uglednog orkestra bio je jednako ugledan novinar i analitičar Miodrag Šajatović.

Prije nego komentiram pitanja želim istaknuti veliku analitičku vrijednost ove ankete. Naime, valja jasno ukazati, što je moje mišljenje, kao i svake godine, ovogodišnja anketa pruža neizmjerljiv broj informacija. One nisu samo ekonomske prirode već je moguće na temelju odgovora učiniti i ozbiljne socijološke analize. Što više, moguće je identificirati i interesne grupe, itd. Konačno, godinama se iz godine u godinu vrši anketa Poslovnih očekivanja. Na prvi pogled, u ovogodišnjoj anketi pojavio se je paradoks. Tako je u samom naslovu sinteze naznačeno: **ma kropesimisti i mikrooptimisti.**

Ne želeći analizirati odgovre pojedinih anketiranih menedžera ipak valja istaknuti da se u odgovorima jasno isčitava nesigurnost što se tiče makroekonomskog okvira. Što više, moguće je isčitati da postoje i značajne primjedbe glede makroekonomske politike. Time je dan jasan signal Vladi da se od nje očekuju značajnije promjene na polju privrednog sistema i ekonomske politike. Struktura privrede, kao što je znano nije zadovoljavajuća i daleko je od željene strukture (nije jasno da li je uopće poznata željena privredna struktura!). Iz iznesenog nužno slijedi značajna primjedba Vladi koja je usmjerena na izostanak definiranja Koncepcije i strategije razvoja.

Mikrooptimizam definiran je činjenicom da je anketom obuhvaćeno, ipak, najučinkovitiji i najponderabilniji dio hrvatske privrede što svojom ekonomijom opsega, u uvjetima ceteris paribus, osiguravaju nadprosječne rezultate.

Ipak je nužno ukazati da se iz odgovora mogu isčitati uvjeti poslovanja po pojedinim oblastima odnosno djelatnostima i granama. Jednako tako je moguće prilično vjerodostojno sagledati iz odgovora i vlasničku strukturu, odnbosno interese inozemnih investitora.

Na kraju, **želim sasvim jasno preporučiti hrvatskoj vladi da ovaj broj Privrednog vjesnika putem svojih analitičkih službi "kreativno" analizira i izvuće nužne zaključke. Uložen trud bit će višestuko nagrađen. Kao uvod dobro će poslužiti uvodni tekst gospodina Miodraga Šajatovića.**

Moji odgovori na pitanja koje su postavljeni bili bi kako slijedi:

Prvo. U osnovi se nije ništa posebno izmjenilo. Kriza se u osnovi dalje produbljuje i novoizabrana vlast nije postigla točku infleksije. Za zamjeriti je što nije precizno izašla pred hrvatsku javnost sa inoformacijom o stanju hrvatske privrede.

Drugo. 2001. godina neće donijeti dovoljno snažan rast privredne aktivnosti i nije izvjesno da se nezaposlenost neće povećavati. Što više za očekivati je suprotna kretanja. Nije vjerojatno da se inflacija neće dinamizirati jer ne postoje primjereni "amortizeri" koji bi djelovali na zaustavljanju inflacije. Restrikcije znače dodatno smanjenje privredne aktivnosti što bi moglo imati za posljedicu povećanje socijalnih tenzija. I tako u krug.

Treće. Koncepcija i strategija razvoja temeljni je dokument iz kojeg će se derivirati sistem i politika. Država mora shvatiti da ne može ostati sa strane. Socijalni aspekt proračuna znači neagaciju privrednog određenja Vlade. Jasno da to nije dopustivo. Očito će se morati donošenjem Koncepcije i strategije razvoja posegnuti za intervencionističkim instrumentima i metodama. Ovdje svakako valja ukazati da je ozbiljno ograničenje ne postojanje nacionalne financijske industrije. Iz sredstava priopčavanja vidljivo je da postoji svjest ovog problema. Vladi još ostaje da stvari počinje mjenjati.

Četvrto. Zaustaviti - čak nominalno - rast porezne presije kako bi se dinamizirala privredna aktivnost. Država bi morala terminski kupovati priljev deviznih sredstava ostvarenih po osnovu izvoza roba i usluga. Ovo znači da se sa euroizacijom kune ipak mora pričekati. Valja shvatiti da nije moguće igrnorirati zakon spojedih posuda u procesu reprodukcije što znači da je potrebno svim sredstvima dinamizirati rast zaposlenosti jer je moguće samo padom nezaposenosti i rastom proizvodnje održati proračun. Obiteljskog srebra nemamo da bi mogli "staviti glavu u pjesak".